

سه‌برد بیابان مسابقه!

● جعفر اسدی گرمارودی

جدول
مسابقه‌های
گروهی
رشته‌والیبال

در چند سال اخیر تیم ملی والیبال کشورمان در مسابقات لیگ جهانی حضور داشته است. در تابستان ۱۳۹۳، این حضور به صعود تیم ما به مرحله نهایی لیگ جهانی منجر شد. کسب امتیازهای مناسب در هر مسابقه و قرار گرفتن در بالای جدول، زمینه صعود را فراهم کرد. در این مطلب قصد داریم جدول مسابقه‌های گروهی والیبال و نحوه امتیازگیری تیم‌ها را برای کسب رتبه بهتر در جدول بررسی کنیم.

در مسابقه‌های والیبال مساوی نداریم؛ فقط برد و باخت. همان‌طور که می‌دانید، در والیبال تعداد دست‌های (Set) بازی مشخص‌کننده تیم برنده است. اگر هر تیمی زودتر سه دست را ببرد، برنده مسابقه است. بنابراین کمترین تعداد دست، ۳ تا و بیشترین ۵ تا خواهد بود.

اگر مسابقه‌ای با سه دست پایان یابد، به این معناست که تیم برنده سه دست پشت سر هم را برده و هیچ دستی را نباخته و نتیجه بازی ۳ بر ۰ است. اما اگر مسابقه‌ای با چهار دست پایان یابد، به این معناست که تیم برنده سه دست را برده است و قبل از اینکه دست سوم را ببرد، یک دست را باخته و نتیجه بازی ۳ بر ۱ است. به همین ترتیب، اگر مسابقه‌ای با پنج دست پایان یابد، به این معناست که تیم برنده سه دست را برده است و قبل از اینکه دست سوم را ببرد، دو دست را باخته و نتیجه بازی ۳ بر ۲ است. در هر دست نیز اگر تیمی زودتر به امتیاز ۲۵ برسد، برنده است، فقط در صورتی که بازی به دست پنجم بکشد، امتیاز ۱۵ مشخص‌کننده برنده در دست پنجم است.

در والیبال، تیمی که بازی را ۳ بر ۲ برده، در کسب امتیاز با تیمی که بازی را ۳ بر ۰ یا ۳ بر ۱ برده است، تفاوت دارد. هر بازی والیبال ۳ امتیاز دارد که اگر تیمی ۳ بر ۰ یا ۳ بر ۱ پیروز شود، سه امتیاز به‌طور کامل برای او در جدول ثبت می‌شود. حال اگر تیمی ۳ بر ۲ تیم مقابلش را شکست دهد، دو امتیاز کسب خواهد کرد و تیم بازنده نیز یک امتیاز می‌گیرد. برای نمونه، جدول گروه‌های ایران در مسابقه‌های لیگ جهانی ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ در جدول‌های ۱ و ۲ ارائه شده‌اند.

رتبه	تیم	امتیاز	مسابقات			جزئیات نتایج					
			بازی	برد	باخت	۰-۳	۱-۳	۲-۳	۳-۲	۳-۱	۳-۰
۱	ایتالیا	۱۹	۱۲	۶	۶	۲	۴	-	۱	۴	۳-۰
۲	ایران	۱۹	۱۲	۶	۶	۳	۱	۱	۲	۱	۳-۱
۳	برزیل	۱۷	۱۲	۶	۶	۲	۲	۲	۱	۳	۳-۲
۴	لهستان	۱۷	۱۲	۶	۶	۲	۳	۱	-	۳	۳-۱

جدول ۱

رتبه	تیم	امتیاز	مسابقات			جزئیات نتایج					
			بازی	برد	باخت	۰-۳	۱-۳	۲-۳	۳-۲	۳-۱	۳-۰
۱	آمریکا	۲۷	۱۲	۹	۳	۲	۶	۱	۱	-	۲
۲	لهستان	۲۲	۱۲	۸	۴	۱	۳	۴	۲	۲	-
۳	ایران	۱۸	۱۲	۶	۶	۴	۱	۱	۱	۵	-
۴	روسیه	۵	۱۲	۱	۱۱	۰	۱	-	۲	۴	۵

جدول ۲

همان‌طور که در جدول‌ها مشاهده می‌کنید، جدول رده‌بندی تیم‌ها نسبت به فوتبال جزئیات بیشتری دارد. نداشتن مساوی در والیبال هم تفاوت دیگری است. در فوتبال در صورت تساوی یک امتیاز از بین می‌رود، در حالی که در والیبال در هر صورت مجموع امتیازهایی که دو تیم کسب خواهند کرد، برابر سه خواهد بود. دلیل اشاره به این موضوع به مجموع امتیازهای جدول در رشته والیبال برمی‌گردد. اگر مجموع ستون امتیازهای همه تیم‌ها را با هم جمع کنیم، می‌توانیم تعداد مسابقه‌های برگزار شده را به دست آوریم:

$$۳ \div \text{مجموع امتیاز همه تیم‌ها} = \text{تعداد مسابقه‌ها}$$

در حالی که در فوتبال چنین امکانی وجود ندارد.